

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 30 noiembrie 2010

cu privire la ratificarea sau punerea în aplicare a Aranjamentului serviciilor poștale de plată

(CON/2010/85)

Introducere și teme juridic

Nouăsprezece state membre¹ au convenit să semneze Aranjamentul serviciilor poștale de plată din 12 august 2008, astfel cum a fost adoptat în cadrul Celui de al 24-lea Congres poștal universal (denumit în continuare „aranjamentul”). Până în prezent, Banca Centrală Europeană (BCE) nu a fost consultată cu privire la proiectele naționale de reglementare pentru ratificarea sau punerea în aplicare a aranjamentului. Deși aranjamentul a fost deja ratificat de unele dintre statele membre implicate, acesta mai trebuie ratificat de o mare parte dintre acestea.

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și pe articolul 2 alineatul (1) a doua liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare², întrucât aranjamentul privește instrumentele de plată transfrontalieră.

În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz. Acesta se adresează autorităților naționale competente din cele 19 state membre care au convenit să semneze aranjamentul (denumite în continuare „statele membre relevante”). BCE anticipează că proiectele de reglementare pentru ratificarea aranjamentului vor fi aproape identice în statele membre relevante. Din acest motiv, BCE nu apreciază că va fi consultată din proprie inițiativă cu privire la vreun proiect de reglementare care face obiectul prezentului aviz adoptat. BCE își rezervă dreptul de a face comentarii suplimentare cu privire la anumite proiecte de reglementare națională care depășesc simpla ratificare a aranjamentului, cu privire la care BCE ar putea fi consultată separat.

1. Scopul aranjamentului

1.1 Aranjamentul îi obligă pe semnatori să depună toate diligențele pentru a asigura furnizarea pe teritoriul lor a cel puțin unuia dintre următoarele servicii poștale de plată: mandat poștal, mandat poștal extern, mandat poștal intern sau transfer poștal. Aranjamentul cuprinde dispoziții de fond cu

¹ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania.

² Ediția specială în limba română a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, cap. 1, vol. 2, p. 63.

privire la mandatele poștale pe suport de hârtie și la mandatele poștale care nu sunt pe suport de hârtie, precum mandatele care sunt transmise pe cale electronică sau prin orice alte mijloace tehnice. Aceste dispoziții de fond reglementează elemente precum interschimbul electronic de date, prelucrarea ordinelor de plată poștale, reclamațiile și regimul juridic al răspunderii.

- 1.2 Aranjamentul este însoțit de reglementări, astfel cum au fost revizuite de Consiliul pentru operațiuni poștale în 2008 și 2009, care prevăd modul în care aranjamentul trebuie pus în aplicare.

2. Observații cu caracter general

- 2.1 BCE constată că aranjamentul și Directiva 2007/64/CE³ se suprapun într-o anumită măsură în ceea ce privește elementele juridice cheie, precum răspunderea furnizorilor de servicii poștale de plată sau momentul de la care un ordin poștal de plată devine irevocabil.

- 2.2 În acest context, cu ocazia semnării actelor adoptate în cadrul Celui de al 24-lea Congres poștal universal, inclusiv a aranjamentului, statele membre relevante au semnat o declarație prin care afirmă că vor aplica actele adoptate în cadrul congresului în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul Tratatului de instituire a Comunității Europene și al Acordului General pentru Tarife și Comerț (GATT) al Organizației Mondiale a Comerțului. Textul acestei declarații este conform cu textul articolului 4 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană care prevede, printre altele, faptul că „statele membre adoptă orice măsură generală sau specială pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg din tratate sau care rezultă din actele instituțiilor Uniunii” și că „statele membre (...) se abțin de la orice măsură care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor Uniunii (...)”.

- 2.3 BCE apreciază că statele membre relevante care au semnat declarația își reafirmă obligația de a pune în aplicare dispozițiile aranjamentului în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul Tratatelor, inclusiv cu obligațiile care rezultă din legislația secundară, precum Directiva 2007/64/CE. În timp ce valoarea declarației este, în ultimă instanță, supusă controlului de către instanțele naționale, obligația unui stat membru de a respecta Tratatul atunci când își asumă obligații la nivel internațional reiese clar din articolul 351 TFUE. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a confirmat acest fapt într-o hotărâre din 2009: „Cu toate acestea, articolul 307 al doilea paragraf CE obligă statele membre să recurgă la toate mijloacele corespunzătoare pentru a elimina incompatibilitățile constatate între convențiile încheiate înainte de data aderării acestora și dreptul comunitar. Potrivit acestei dispoziții, la nevoie, statele membre își acordă reciproc sprijin în vederea atingerii acestui scop și adoptă, dacă este cazul, o poziție comună”⁴. Întrucât această obligație se extinde la acordurile internaționale încheiate înainte de data aderării unui stat membru la Uniune, o astfel de obligație se extinde în mod clar și la orice acorduri internaționale, bilaterale sau multilaterale, care au fost încheiate după aderare.

³ Directiva 2007/64/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 cu privire la serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE (JO L 319, 5.12.2007, p. 1).

⁴ Hotărârea Curții din 19 noiembrie 2009, Comisia/Finlanda (C-118/07, Rep. p.I-10889, considerentul 28).

3. Observații specifice

Eliminarea definiției „mandatelor poștale” din aranjament

3.1 În contextul trimiterii din cadrul Directivei 2007/64/CE⁵ la „mandate poștale” astfel cum sunt definite de Uniunea Poștală Universală, BCE ar dori să sublinieze faptul că versiunea din 2008 a aranjamentului nu cuprinde nicio definiție a „mandatelor poștale”, contrar versiunii anterioare a aranjamentului care a fost adoptată în 2004 și care era în vigoare la data adoptării Directivei 2007/64/CE. BCE atrage atenția asupra faptului că, pentru a corecta această situație și pentru a asigura certitudinea juridică, măsurile naționale de punere în aplicare ar trebui să definească „mandatele poștale” și nu să se limiteze doar la a face trimitere la „mandatele poștale” astfel cum sunt definite de Uniunea Poștală Universală.

Incompatibilități între aranjament și Directiva 2007/64/CE

3.2 BCE ar dori să atragă atenția în special asupra următoarelor incompatibilități dintre aranjament și Directiva 2007/64/CE.

3.2.1 În primul rând, definiția momentului de la care un ordin de plată devine irevocabil este diferită în cele două instrumente juridice. Aranjamentul⁶ definește momentul de la care un ordin de plată devine irevocabil ca fiind momentul la care beneficiarul primește plata sau contul beneficiarului este creditat, în timp ce în Directiva 2007/64/CE⁷ un ordin de plată devine irevocabil după ce acesta a fost primit de către prestatorul de servicii de plată al plătitorului.

3.2.2 În al doilea rând, în aranjament⁸ se prevede că reclamațiile vor fi luate în considerare în decurs de șase luni începând cu ziua următoare în care a fost acceptat ordinul de plată poștal. Acest termen și momentul de la care el începe să curgă sunt diferite în Directiva 2007/64/CE care prevede că notificarea unei operațiuni de plată neautorizate sau executate incorect trebuie efectuată în cel mult 13 luni de la data debitării⁹.

3.2.3 De asemenea, sfera de aplicare și durata răspunderii sunt diferite. În cadrul aranjamentului¹⁰, furnizorul de servicii poștale de plată este răspunzător până ce ordinul de plată poștal a fost plătit în mod corespunzător sau a fost creditat contul beneficiarului. Ca excepție, răspunderea furnizorului de servicii poștale de plată nu este angajată în cazul unei întârzieri în executarea serviciilor¹¹. Această excepție nu este prevăzută în Directiva 2007/64/CE, care prevede că furnizorul de servicii

⁵ Articolul 3 litera (g) punctul (vii) din Directiva 2007/64/CE cuprinde această trimitere în lista de elemente care nu intră în sfera de aplicare a directivei; mandatele poștale pe suport de hârtie, astfel cum sunt definite de Uniunea Poștală Universală sunt excluse din sfera de aplicare a directivei.

⁶ Articolul 2 punctul 27 și articolul 6 din aranjament.

⁷ Articolul 66 din Directiva 2007/64/CE.

⁸ Articolul 19 punctul 1 din versiunea în limba engleză a aranjamentului și articolul 18bis din versiunea în limba română a aranjamentului, astfel cum a fost publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 770 bis din 11 noiembrie 2009.

⁹ Articolul 58 din Directiva 2007/64/CE.

¹⁰ Articolul 20 din versiunea în limba engleză a aranjamentului și articolul 19 din versiunea în limba română a aranjamentului.

¹¹ Articolul 22 punctul 1.1 din versiunea în limba engleză a aranjamentului și articolul 21 punctul 1.1 din versiunea în limba română a aranjamentului.

de plată al beneficiarului este răspunzător față de beneficiar pentru corecta executare a operațiunii de plată¹².

3.2.4 BCE apreciază că este important ca fiecare stat membru relevant să asigure faptul că ratificarea aranjamentului nu pune în pericol aplicarea reglementărilor naționale relevante de transpunere a Directivei 2007/64/CE și, după caz, să adopte măsurile adecvate în acest sens.

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 30 noiembrie 2010.

[semnat]

Președintele BCE

Jean-Claude TRICHET

¹² Articolul 75 din Directiva 2007/64/CE.